

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juříčkové v právní věci žalobce: **Mgr. J. H.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 1. 2022, č. j. MPSV-2022/10524-916, ve znění opravného usnesení ze dne 20. 1. 2022, č. j. MPSV-2022/10845-916, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 12. 2022, č. j. 42 Ad 5/2022-54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Úřad práce České republiky – krajská pobočka Ústí nad Labem (dále jen „úřad práce“) rozhodnutím ze dne 19. 11. 2021, č. j. 294263/21/DC, žalobci nepřiznal dávku státní sociální podpory příspěvek na bydlení, a to ode dne 1. 10. 2021. V záhlaví uvedeném rozhodnutím žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a rozhodnutí úřadu práce potvrdil. Úřad práce a žalovaný totiž shodně shledali, že prostor, ve kterém pobývá žalobce, nesplňuje definici bytu ve smyslu § 24 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Rozhodnutí žalovaného žalobce napadl žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“).

[2] Krajský soud napadeným rozsudkem žalobu zamítl. Za spornou otázku považoval to, zda prostor, který žalobce obývá, splňuje definici bytu ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Za tímto účelem provedl dokazování půdorysem objektu, ve kterém žalobce bydlí. Z něj zjistil, že žalobce obývá samostatný prostor tvořený místností o výměře menší než 16 m² a větší než 8 m² a dále prostorem s WC a sprchovým koutem s vchodem přímo z této místnosti. Krajský soud zhodnotil, že žalobcem obývaný prostor je tvořen dvěma místnostmi, neboť i prostor WC se sprchovým koutem je nepochybně vymezen podlahou, stropem a pevnými stěnami. V daném případě se tedy jedná o soubor místností. Prostor, s ohledem na jeho stavebně technické uspořádání a vybavení, ale není podle krajského soudu možné považovat za byt. V § 10 odst. 6 vyhlášky č. 268/2009 Sb.,

o technických požadavcích na stavby (dále jen „vyhláška“), je uvedeno, že záchod nesmí být přístupný přímo z pobytové místnosti, nebo obytné místnosti, jde-li o jediný záchod v bytě. V daném případě je však místnost, kde je umístěno WC, přístupná přímo z obytné/pobytové místnosti. Stavebně technické uspořádání daného prostoru tedy nesplňuje podmínky stavebního předpisu, aby mohl být považován za byt. Prostor ani nebyl zkolaudován jako byt. Tento závěr potvrzují i rozsudky Nejvyššího správního soudu týkající se rozhodnutí o žalobcových předchozích žádostech o přiznání příspěvku na bydlení za dřívější období.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost podle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). V kasační stížnosti stěžovatel rozsáhle argumentuje, že nájemní prostor, ve kterém pobývá, se pro účely přiznání příspěvku na bydlení podle zákona o státní sociální podpoře považuje za byt, neboť se jedná o soubor dvou místností, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení, čímž naplňuje alternativní definici bytu v § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Stěžovatel ale zároveň argumentuje i tím, že nájemní prostor je zkolaudovaným bytem. Považuje za projev soudního aktivismu a přepjatého formalismu stranící protistraně, že krajský soud provedl při jednání důkaz půdorysem sporného prostoru.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že argumentaci ohledně definice bytu, obsažené v § 24 zák. č. 117/1995 Sb., stěžovatel již uvedl v žalobě a krajský soud ji přesvědčivě, s uvedením judikatury Nejvyššího správního soudu, vyvrátil. Soud podle žalovaného posuzoval předložené důkazy věcně, závěry učinil podle výše uvedeného zákona. S tvrzením stěžovatele, že soud rozhodl za použití „přepjatého právního formalismu“ proto zásadně nesouhlasí, stejně tak s jeho dalšími tvrzeními, uvedenými na adresu soudce. S tím navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Kasační stížnost je přípustná.

[6] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS.

[8] Nejvyšší správní soud především připomíná, že stejnou otázku (tj. zda stále stejný prostor obývaný stěžovatelem je bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře), resp. přijatelnost kasační stížnosti v typově shodné věci stěžovatele řešil již opakovaně, např. v usneseních ze dne 9. 11. 2021, č. j. 6 Ads 267/2021-36, ze dne 5. 1. 2022, č. j. 6 Ads 268/2021-40, nebo ze dne 30. 3. 2023, č. j. 2 Ads 100/2022. V těchto a dalších usneseních shledal kasační stížnosti stěžovatele nepřijatelnými.

[9] Ve výše uvedeném usnesení č. j. 6 Ads 267/2021-36 uvedl Nejvyšší správní soud následující: „Kasační námitka stěžovatele spočívá v tom, že jím obývaný prostor je bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Z předcházejícího řízení k tomu plyne, že

pokračování

prostor není zkolaudován jako byt a že daný soubor místností nesplňuje požadavky na trvalé bydlení. Nejvyšší správní soud přitom již dříve judikoval, že „§ 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře jasně váže výplatu příspěvku pouze na užívání obytných místností určených k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností coby bytu. Výše uvedené podporuje též úmysl zákonodárce (ratio legis), který lze dovodit z důvodové zprávy k návrhu novely zákona o státní sociální podpoře provedené zákonem č. 252/2014 Sb.; tímto zákonem byl s účinností od 1. 1. 2015 doplněn do § 24 zákona o státní sociální podpoře právě odstavec 5 s tím, že nárok na příspěvek na bydlení se spojuje pouze s vlastnictvím nebo nájemním vztahem k bytu, zatímco bydlení v jiných ubytovacích zařízeních a v jiných než obytných prostorech bude řešit pouze doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi [...] To znamená, že [...] příspěvek na bydlení je vázán pouze na bydlení v bytě zkolaudovaném nebo určeném příslušným stavebním úřadem účelově k bydlení“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. března 2019 č. j. 6 Ads 269/2018-17, body 19 a 20). Uvedený výklad následovaly např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu 2019 č. j. 7 Ads 254/2019-16, ze dne 16. prosince 2019 č. j. 10 Ads 21/2019-23 nebo ze dne 29. dubna 2020 č. j. 3 Ads 78/2018-21. Judikatura Nejvyššího správního soudu se tedy ustálila na závěru, že výplata příspěvku na bydlení je možná, pokud je naplněna formální podmínka v podobě účelového určení užívání obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností jako bytu.“

[10] Krajský soud se citovanými závěry v napadeném rozsudku řídil. Ověřil, že úřad práce založil své rozhodnutí na sdělení stavebního úřadu, z něhož plyne, že prostor obývaný stěžovatelem nebyl zkolaudován jako byt a že se nejedná ani o prostor, který je bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Uvedené sdělení bylo vydáno na základě obsahu projektové a stavební dokumentace a opakovaného místního šetření. Krajský soud dále dovodil, že nájemní prostor č. 8 sice sestává ze dvou místností, avšak jeho stavebně technické řešení neumožňuje jeho posouzení jako bytu proto, že nesplňuje podmínky vyplývající z § 10 odst. 6 vyhlášky. Na základě uvedeného krajský soud potvrdil, že prostor obývaný stěžovatelem není bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Takový postup plně odpovídá tomu, že příspěvek na bydlení nelze přiznat, pokud není naplněna formální podmínka v podobě účelového určení obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností jako bytu.

[11] Nejvyšší správní soud uzavírá, že se krajský soud nedopustil hrubého pochybení při výkladu hmotného práva či judikатурního odklonu. Kasační soud současně neshledal ani jinou vadu řízení před krajským soudem, která by mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku. Dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura dává odpověď na stěžejní spornou otázku.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[12] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; odmítl ji proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. jako nepřijatelnou.

[13] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s.,

přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, či ze dne 25. 8. 2021, č. j. 1 Azs 119/2021-55).

[14] Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak jedná se o věc sociální péče, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. prosince 2023

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu